

Жертвите на комунизма и сляпата българска Темида

Написано от Христо Христов
Сряда, 30 Декември 2015 14:02

На 8 юни 1993 г. в зала „Тържествена“ на Съдебната палата в София влиза главният прокурор Иван Татарчев и лично пледира пред състав на Военната колегия на Върховния съд за смъртни присъди срещу подсъдимите по делото за убийствата в лагерите край Ловеч и Скравена разжалвания ген. Мирчо Спасов, Петър Гогов – началник на лагера „Слънчев бряг“ край Ловеч (1959-1962), о.з. кап. Николай Газдов – офицер по Държавна сигурност в лагера и надзирателката Юлиана Ръжгева.

Присъствието на Иван Татарчев в съдебната зала е прецедент и до днес – няма друг случай, в който държавният обвинител №1 да се явява по съдебен процес, още по-малко да настоява за издаването на смъртни присъди.

Жертвите на комунизма и сляпата българска Темида

Написано от Христо Христов
Сряда, 30 Декември 2015 14:02

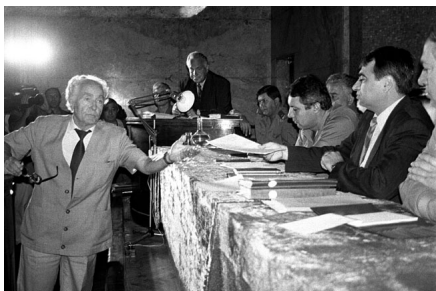
Личната ангажираност на главния прокурор е показателна, защото Татарчев желае да се въздаде правосъдие в името на жертвите на едно от най-отвратителните престъпления на комунизма – лагерите на смъртта.

На 22 декември 2015 г. [главният прокурор Сотир Цацаров внесе в Конституционния съд искане](#) за обявяване на противоконституционността на решението на 43-то Народно събрание от 17 септември 2015 г., с което [бяха приети промени в Наказателния закон, отменящи давността за престъпленията на комунистическия режим](#)

.

Осъждане или недосегаемост на извършителите на престъпления при комунистическия режим

Съпоставям тези примери, защото те показват две различни страни не само на ролята на главния прокурор в България, но и на българското правосъдие по въздаването на справедливост за жертвите на тоталитарния комунистически режим.

Жертвите на комунизма и сляпата българска Темида

Написано от Христо Христов
Сряда, 30 Декември 2015 14:02

Единият главен прокурор настоява за смъртни присъди за едно от престъпленията на БКП въпреки давността, а другият главен прокурор атакува решение на българския парламент, с което се премахва давността и се създава възможност да се потърси съдебна отговорност на конкретни лица, обвинени в престъпления в периода 1944-1989 г.

Да те лишат от права при комунизма и да си член на компартията

Между двата акта на Татарчев и Цацаров са изминали 22 години. Когато през 1992 г. Иван Татарчев е избран за главен прокурор той е 62-годишен. Роден през 1930 г. по-голямата му част от живота е преминала при комунизма.

Самият той е потърпевш от него като човек, чийто род е свързан с основателите на ВМРО. В периода 1958-1961 г. е лишен от право да упражнява адвокатската си професия по политически причини. Принуден е да си изкарва прехраната като каменоделец. Открито споделя, че е антикомунист и докато е главен прокурор се опитва да подведе под отговорност различни представители на бившия комунистически режим.

Възприеман е противоречиво не само заради воят от страна на БСП, че кандидатурата му е одобрена по време на управлението на СДС, а и защото голяма част от делата за престъпленията на комунизма не са доведени до успешен край.

Сотир Цацаров е 46-годишен, когато през 2012 г. е избран за главен прокурор по време на управлението на ГЕРБ. В оскъдната му биография, представена по време на избора, не присъства информацията, оповестена от сайтът judicialreports.bg, че става член на БКП в казармата почти в края на комунизма още преди да започне следването си по право в Софийския университет. Той не е опровергал тази информация. За произхода и семейството му се знае малко.

Когато през 1993 г. започва делото за лагерите Цацаров е съдия в районния съд в Асеновград. Издига се до председател на Окръжен съд Пловдив, откъдето е избран за главен прокурор като „стабилен съдия“ с „безупречна репутация в Пловдив“.

В същото време става ясно, че 80 дела, по които държавата е осъдена в Европейския съд по правата на човека, са свързани с ръководения от Цацаров съд в Пловдив. Достатъчно е да се споменат само два случая в, които прокуратурата при Сотир Цацаров беше използвана политически – Костинбродската афера и фалирането на КТБ. Настрани оставяме всички критика за яловата работа на държавното обвинение и борбата за повече власт в съдебната система.

Адвокат, но не на жертвите, а на извършители на престъпления

На този фон главният прокурор решава да използва правото си за сезиране на Конституционния съд, за да се обяви против отмяната на давността. Неговият правен аргумент е, че решението на парламента противоречи на чл. 31 от Конституцията, поред който всеки обвинен в престъпление следва да бъде предаден на органите на съдебната власт в определен срок.

На второ място Цацаров смята, че промяната е в противоречие с принципа на правовата държава. В мотивите до Конституционния съд главният прокурор посочва, че „приеманите от законодателя нормативни актове трябва да гарантират правната сигурност, като зачитат придобитите от гражданите права и без да ги променя в тяхна вреда”.

Той се мотивира и с противоречие с принципа на равенство и със забраната за дискриминация по член 6 от Конституцията.

Ех, де да беше такъв защитник г-н Цацаров и на всички онези български граждани и техните семейства, преживели репресии по времето на комунизма. Със сигурност те не биха намерили по-добър адвокат, но главният прокурор не коментира този въпрос.

Трябва ли да се учудваме, че в лицето на Сотир Цацаров те няма да намерят главният прокурор, който да потърси съдебна отговорност за престъпленията на комунизма? Едва ли, държавното обвинение отдавна е показало, че не му се занимава с този проблем и винаги ще търси и намира формални причини да изклинчи от отговорностите си.

А дали е могло да тече давност?

Защото не е нужно човек да е юрист, за да знае, че по времето на комунизма не е могло да тече давност поради факта, че тоталитарният режим контролира разследващите и съдебните органи – от следствието, през прокуратурата до съда.

Ще дам пример отново с престъпленията в лагерите. Когато се разчува за убийствата в лагера „Слънчев бряг” край Ловеч през 1962 г. Тодор Живков изпраща специална комисия от Политбюро, които в своя доклад потвърждават престъпленията.

Тогавя Тодор Живков настоява лагерът да бъде закрит „без да се шуми”, но въпреки установените престъпления властта не ги разследва, просто защото е в основата на създаването им. Ако това беше станало и убийствата и издевателствата в лагерите е дадена гласност при един публичен съдебен процес най-вероятно Живков е щял да се прости с властта още през 1962 г.

Жертвите на комунизма и сляпата българска Темида

Написано от Христо Христов
Сряда, 30 Декември 2015 14:02

За какво правосъдие власт може да се говори за комунизма? И за каква давност, като изобщо не е налице независима съдебна, която да разследва още тогава престъпленията на тоталитарния режим?!

Как го направиха други държави от Източна Европа, преживели комунистически режими

Подобен подход беше възприет от главния прокурор Иван Татарчев още през 1993 г. Той беше утвърден като съдебна практика не къде е, а в Германия.

С различна степен на успех в държави като Полша, Чехия и Унгария бяха осъдени различни фигури от комунистическите режими.

Българската съдебна власт, един от нейните ръководители който е Сотир Цацаров, дори не може да се равни по Румъния, където преди две години [румънският Конституционен съд прие, че няма давност срещу престъпленията на тоталитарния комунистически режим](#) и там се търси съдебна отговорност на лица, уличени в такива престъпления.

У нас обаче главният прокурор реши, че е по-важното да адвокатства на онези, които са съсипали живота на стотици и хиляди в името на една античовешка идеология и на други, чиито финансови грабежи прокуратурата е задължена по силата на решението на 43-то Народно събрание да разследва.

Защото с позицията си той атакува единствения факт на политическа воля за преодоляването на този правен казус в нас и не желае да се даде възможност такива съдебни дела да стигнат до съдебна зала, където да се чуе думата на независимия съд. Историята е показала, че за истината няма давност.